

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Olsztynie

GŁOS EKO

gazeta
OLSZTYŃSKA dziennik
ELBLĄSKI

PIĄTEK
27.02.2015

Nr 79 DODATEK BEZPŁATNY

Dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Tadeusz Ratyński,
I z-ca Prezesa Zarządu
WFOŚiGW
w Olsztynie

W chwili, gdy czytacie Państwo ten tekst, odbywa się spotkanie przedstawicieli Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie z kierownikami centrów edukacji ekologicznej z: Olsztyna, Elbląga, Ełku i Giżycka. Współpracujemy od wielu lat starając się w jak najlepszy sposób wdrażać edukację ekologiczną wśród dzieci i młodzieży z Warmii i Mazur. W tym roku przed nami kolejne ważne wyzwania. W czerwcu, w naszym regionie, odbędzie się bowiem 30. edycja Olimpiady Wiedzy Ekologicznej. Jako Wojewódzki Fundusz w Olsztynie przyjęliśmy na swoje barki cały ciężar finansowy organizacji tej rywalizacji, dzięki której nasz region odwiedzi ponad 120 gimnazjalistów z całej Polski. Partnerem w tym przedsięwzięciu będą wspomniane wcześniej centra edukacji ekologicznej, a także UWWM w Olsztynie, dla którego to doskonała okazja do tego, aby zachęcić uczniów, czyli potencjalnych przyszłych studentów, do nauki w murach olsztyńskiej uczelni. Kolejnym tematem poruszonym podczas spotkania będzie organizacja wiosennych działań, które od wielu lat odbywają się w naszym regionie. W tym roku nieco zmienimy nasze przedsięwzięcie. Do tej pory, wspólnie z centrami uzgadnialiśmy konkretne działania i poddziałania, które później zalecano do realizacji w regionie. W 2015 r. chcemy zostawić dowolność wdrażania przyjętych form edukacji ekologicznej. Teraz wyznaczamy jedynie termin rozpoczęcia i zakończenia akcji, która będzie przebiegała pod hasłem „Tydzień dla Ziemi”. Chcielibyśmy, aby podczas tegorocznych ekologicznych spotkań realizowano wszelkie działania związane z edukacją ekologiczną, a także te dotyczące zdrowego stylu życia jak biegi, konkurencje sprawnościowe połączone z poznawaniem ekosystemów leśnych. Będziemy wdzięczni, kiedy pojawią się też nowe formy współpracy w zakresie edukacji ekologicznej, ze szczególnym uwzględnieniem m.in. organizacji pozarządowych i samorządów. Chcemy pobudzić kreatywność społeczności szkolnych, które potrafią zaangażować w swoje pomysły wiele osób, instytucji i organizacji, w których ochrona środowiska nie rzadko nie jest wpisana w działania statutowe. Z naszego wspólnego zaangażowania skorzysta bowiem nie tylko środowisko naturalne, ale także my sami — mieszkańcy Warmii i Mazur.

95 lat dbają o zdrowie, a także chronią środowisko

Dwa jubileusze, jedna uroczystość

W czwartek, 18 lutego, w Urzędzie Wojewódzkim w Olsztynie odbyła się uroczystość z okazji 95-lecia powstania i funkcjonowania służb sanitarno-epidemiologicznej oraz 60-lecia istnienia Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Spotkanie było okazją do podziękowań i wręczenia odznaczeń.

W uroczystości wzięli udział obecni i byli pracownicy sanepidu, a także przedstawiciele instytucji, które na co dzień współpracują ze służbami sanitarno-epidemiologicznymi w regionie. Podczas spotkania Janusz Dzisko — Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Olsztynie — podziękował swoim pracownikom, jak też i instytucjom, które na co dzień współpracują z sanepidem.

— Dziękuję Wojewódzkiemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, który od lat wspiera nas finansowo w naszych działaniach — mówił Janusz Dzisko.

Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Olsztynie to sprawdzony partner Wojewódzkiego Funduszu w Olsztynie. Obie instytucje na przestrzeni lat wspólnie zrealizowały wielu

ważnych zadań, których celem była m.in. troska o zdrowie i życie mieszkańców, a także ochrona środowiska naturalnego Warmii i Mazur.

Podczas spotkania w urzędzie wojewódzkim wręczono medale za długoletnią służbę i odznaki honorowe Ministra Zdrowia, w ten sposób wyróżniając i nagradzając pracowników, którzy w sposób szczególny angażowali się lub angażują w swoją pracę.

Nie zabrakło także wspomnień, podziękowań i prezentacji dokonań Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie na przestrzeni minionych lat.

Dla przybyłych gości przygotowano także wiele niespodzianek, w tym m.in. projekcję filmu, które ukazał w sposób obrazowy przeobrażenia polskiego systemu ochrony sanitarnej i zdrowotnej.

Grzegorz Siemieniuk

Podczas spotkania Janusz Dzisko — Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Olsztynie — podziękował m.in. instytucjom, które na co dzień współpracują z sanepidem

Fot. Grzegorz Siemieniuk

Tadeusz Ratyński I z-ca Prezesa Zarządu (z lewej) z okazji jubileuszu wręczył Januszowi Dzisko — Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu okolicznościowy list i prezent

Fot. Grzegorz Siemieniuk

Wśród zaproszonych gości nie zabrakło m.in. przedstawicieli instytucji, które na co dzień współpracują z Wojewódzką Stacją Epidemiologiczną w Olsztynie

Wojewoda Marian Podziewski wręczył medale za długoletnią służbę i odznaki honorowe Ministra Zdrowia

Fot. Grzegorz Siemieniuk

Anna Wasilewska,
Członek Zarządu
Województwa
Warmińsko-
Mazurskiego

Rozpoczęła się kolejna edycja konkursu o nagrodę Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego im. prof. Janiny Wengris.

Pani Profesor przez lata była związana z olsztyńską Akademią Rolniczo-Teczną, robiła tu badania i kształciła studentów. Pracowała tu nieprzerwanie aż do przejścia na emeryturę w 1977 roku, choć zajęcia — wykłady i seminaria magisterskie — prowadziła jeszcze po przejściu na emeryturę, prawie do ostatnich dni swojego życia. Jej zajęcia cieszyły się ogromną popularnością wśród studentów, a to za sprawą poprawnego i barwnego języka, zrozumiałej treści i logicznie przedstawianych problemów, jak również osobistego uroku zawsze uśmiechniętej Profesor. Opublikowała 18 rozpraw naukowych, wiele artykułów popularnonaukowych, opracowała dwa filmy.

Jeszcze do 31 marca można zgłaszać osoby, których działania na rzecz ochrony środowiska Warmii i Mazur zasługują na wyróżnienie.

Konkurs ma na celu wspieranie postaw proekologicznych oraz propagowanie działań i rozwiązań przyczyniających się do zmniejszenia zagrożenia środowiska naturalnego oraz do jego ochrony. Tak jak w ubiegłym roku udział w konkursie mogą wziąć osoby lub zespoły osób, których działalność jest ściśle związana z kształtowaniem postaw ekologicznych w województwie warmińsko-mazurskim.

Zgłoszenia do nagrody mogą przesyłać koła i oddziały stowarzyszeń naukowo-technicznych, przedsiębiorstwa, instytucje i organizacje społeczne, których obszar obejmuje teren województwa warmińsko-mazurskiego, ale także osoby fizyczne. Należy je dostarczyć do Departamentu Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (ul. Głowackiego 17, 10-447 Olsztyn).

SKRÓTEM

Nowy numer konta WFOŚiGW w Olsztynie

WFOŚiGW w Olsztynie informuje, że od 1 marca 2015 roku zmienia się bank obsługujący numer rachunku bankowego Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Nowy numer rachunku prowadzonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego: 23 1130 1189 0025 0129 5620 0003. Na ww. rachunek należy dokonywać

spłaty rat kapitałowych pożyczek, odsetek i innych płatności. Prosimy o zwrócenie uwagi na tę informację, aby uniknąć zbędnych formalności. Za ewentualne utrudnienia przepraszamy. **sem**

Zakończenie konkursu — obiekty edukacyjne

WFOŚiGW w Olsztynie informuje, że zakończono rozpatrywanie wniosków w ramach Działania 2. Edukacja ekologiczna, Poddziałanie 2.2 Dofinansowanie

działań edukacyjnych, Kategoria 2.2.1 Obiekty edukacyjne. Informacje o wysokości dofinansowania można uzyskać pod nr tel.: 0-89 / 522-02-16. **sem**

Spotkanie z przyrodą

Muzeum Przyrody w Olsztynie zaprasza na coroczne spotkanie miłośników ptaków Warmii i Mazur, w którym wezmą udział zarówno osoby zajmujące się ptakami profesjonalnie, jak i amatorsko. spotka-

nie odbędzie się 28 lutego w godz. 10-16 w Sali im. Biskupa Kromera (Zamek), w siedzibie Muzeum Warmii i Mazur, przy ul. Zamkowej 2. Z kolei w środę 11 marca odbędzie się wernisaż wystawy fotograficznej pt.: „Pola tętniące życiem”, zorganizowanej przez Towarzystwo Przyrodnicze „Bocian”. Podczas spotkania odbędzie się projekcja filmu z serii „Żyjąca Europa” pt.: „Pola i stepy”. Na wernisaż zapraszamy do siedziby Muzeum Przyrody, przy

ul Metalowej 8, na godz. 17.30. Wstęp wolny. **sem**

Poznajemy nasze drzewa i krzewy

Olsztyńskie Centrum Edukacji Ekologicznej zaprasza nauczycieli i uczniów do zapoznania się z multimedialnym programem „Poznajemy nasze drzewa i krzewy”, który jest częścią ogólnopolskiego projektu edukacyjnego „Bioróżnorodność – poznaj by zachować”. Celem autorów było stworzenie

motywującego i atrakcyjnego narzędzia do nauki oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności rozpoznawania wybranych gatunków drzew i krzewów. Interaktywny program multimedialny, poruszający zagadnienie bioróżnorodności ze szczególnym uwzględnieniem drzew, to narzędzie umożliwiające „samoedukację”, zarówno nauczycieli jak i uczniów na terenie całej Polski. Program można pobrać ze strony www.poznajemydrzewaikrzewy.pl. **sem**

Trzecia edycja wielkiego liczenia drapieżników na Warmii i Mazurach

Ile wilka, ile rysia?

Na Warmii i Mazurach po raz kolejny zorganizowano akcję liczenia wielkich drapieżników. Inwentaryzację przeprowadzono m.in. dzięki środkom Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

Liczenia wilków i rysiów odbyło się 10 lutego na terenie Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie i w Białymstoku. Inwentaryzacji jednak nie udało się przeprowadzić we wszystkich nadleśnictwach. Akcja polega bowiem przede wszystkim na inwentaryzowaniu tropów drapieżników, a w niektórych miejscach naszego województwa zabrakło śniegu.

— Liczenie na Warmii i Mazurach przeprowadzono po raz trzeci, po raz pierwszy jednak na tak dużą skalę — tłumaczy

Adam Geldon z Nadleśnictwa Spychowo, koordynator inwentaryzacji dużych drapieżników. — Aby dobrze chronić dany gatunek, musimy wiedzieć z jak dużą populacją mamy do czynienia. Według zebranych danych z poprzednich lat wiemy, że wilk ma się w naszych lasach bardzo dobrze. Gorzej jest z rysiem — dodaje.

Według danych z 2013 roku, w lasach Warmii i Mazur, na terenie 19 nadleśnictw zauważono tropy 100 wilków skupionych w 20 watachach. Leśnicy odnotowali także obecność czterech osobników rysia. Jakie będą wyniki liczenia w tym roku?

— Na razie mamy tylko dane częściowe. Pełne informacje będą znane jeszcze w marcu — deklaruje Adam Geldon. — Nie wykluczone, że akcja zostanie jeszcze powtórzona. Liczenie

bowiem przeprowadzono tylko na terenie tych nadleśnictw, gdzie zalegał śnieg. Dodatkowa akcja pozwoli na weryfikację wyników jakie uzyskano przy pierwszym tropieniu. Okazuje się wtedy między innymi, czy populacja wilka jest stabilna — dodaje.

Przy okazji liczenia wielkich drapieżników leśnicy postanowili też zinwentaryzować niebezpieczne psy waleśające się po lasach, które są poważnym zagrożeniem szczególnie dla zwierzyny płowej.

— Odnotowano bardzo dużo przypadków wykrycia tropów waleśających się psów — mówi Adam Geldon.

Inwentaryzację dużych drapieżników na terenie Warmii i Mazur współfinansował Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

Grzegorz Siemieniuk

Akcja liczenia polega przede wszystkim na inwentaryzowaniu tropów drapieżników
Fot. Mariusz Dąbrowski

Zanim wytniesz drzewo przeczytaj

Kiedy trzeba mieć pozwolenie, a kiedy nie?

Łukasz Mackiewicz, radca prawny, specjalizuje się w obsłudze jednostek samorządu terytorialnego oraz instytucji związanych z ochroną środowiska

Zgodnie z art. 83 ustawy o ochronie przyrody, usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości może nastąpić tylko po uzyskaniu zezwolenia wydanego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

Wniosek o wydanie zezwolenia powinien zawierać: imię, nazwisko, adres albo nazwę

i siedzibę posiadacza (właściciela) nieruchomości albo właściciela urządzeń służących do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej oraz inne urządzenia podobne nie należące do części składowych nieruchomości, jeżeli wchodzi w skład przedsiębiorstwa. Ponadto w dokumencie powinien znaleźć się informacje dotyczące tytułu prawnego władania nie-

ruchomością (warunek niewymagany w przypadku wniosku składanego przez właściciela urządzeń), nazwę gatunku drzewa lub krzewu, obwód pnia drzewa mierzonego na wysokości 130 cm, przeznaczenia terenu, na którym rośnie drzewo lub krzew, przyczynę i termin zamierzonego usunięcia drzewa lub krzewu, wielkość powierzchni, z której zostaną usunięte, rysunek lub mapę określającą usytuowanie drzewa lub krzewu w stosunku do granic nieruchomości i obiektów budowlanych istniejących lub budowanych na tej nieruchomości.

Uzyskanie zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów jest

zasadą, jednak ustawodawca przewidział sytuacje, w których uzyskanie zezwolenia nie jest konieczne.

Zwolnienia z obowiązku uzyskania zezwolenia dotyczą drzew lub krzewów: w lasach, owocowych, z wyłączeniem rosnących na terenie nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków oraz w granicach parku narodowego lub rezerwatu przyrody (na obszarach nieobjętych ochroną krajobrazową), na plantacjach drzew lub krzewów, usuwanych w związku z funkcjonowaniem ogrodów botanicznych lub zoologicznych, usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu z obszarów położonych między linią

brzegu, a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, z wałów przeciwpowodziowych i terenów w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału, które utrudniają widoczność sygnalizatorów i pociągów, a także utrudniają eksploatację urządzeń kolejowych albo powodują tworzenie na torowiskach zasp śnieżnych itp.

Usunięcie drzew lub krzewów bez wymaganego zezwolenia jest zagrożone administracyjną karą pieniężną, w wysokości trzykrotnej opłaty za usunięcie drzew lub krzewów. Trybunał Konstytucyjny w wy-

roku z dnia 1 lipca 2014 r. (SK 6/12) uznał przepisy dotyczące ustalenia kary za wycinkę drzew lub krzewów, przewidujące obowiązek nałożenia przez właściwy organ samorządu terytorialnego administracyjnej kary pieniężnej w sztywno określonej wysokości, bez względu na okoliczności tego czynu, są niezgodne z art. 64 ust. 1 i 3 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Należy jednak pamiętać, że ww. przepisy ustawy o ochronie przyrody stracą moc obowiązującą z upływem 18 miesięcy od ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw.

Łukasz Mackiewicz

11 lutego - Ogólnopolski Dzień Dokarmiania Zwierzyny Leśnej

Ciekawa lekcja przyrody

Szkoła Podstawowa w Hejdyku zorganizowała akcję w ramach Ogólnopolskiego Dnia Dokarmiania Zwierzyny Leśnej, który przypada 11 lutego.

Na początku uczniowie zostali zapoznani z celem tej akcji. Przyniesli do szkoły siano, warzywa, ziarna zbóż, kasze itp. Został także ustalony harmonogram wyjść w teren z przydziałem miejsc do pozostawienia karmy. Uczniowie klasy IV wyruszyli do założonej jesienią 2014 roku remizy do ptaków.

— Najpierw dzieci ułożyły w wyznaczonych miejscach gałęzie, na których położyły siano i warzywa. W ten sposób chcieliśmy zabezpieczyć wyłożoną karmę przed zasypaniem przez śnieg — tłumaczy Małgorzata Ruszczyk, nauczyciel w SP w Hejdyku. — W drodze powrotnej obserwowaliśmy i rozpoznawaliśmy tropy zwierzyny leśnej.

Po dotarciu do szkoły zadbałiśmy także o ptaki. Korzystając z drabiny zawiesiliśmy karmę na drzewie przed szkołą oraz uzupełniliśmy karmniki - dodaje.

Druga grupa - oddział przedszkolny i klasy I-III — akcję rozpoczęła od wizyty w szkolnym ogrodzie „Ostoja dla zwierząt”. Uczniowie wysypali zboże do karmników i domków heskich dla ptaków, które ustawiono w ogrodzie jesienią. Następnie udali się do pobliskiego lasu, gdzie uzupełnili paśnik ustawiony przez zaprzyjaźnione Koło Łowieckie „Cyraneczka”. Wizyta w „leśnej stołówce” była dla nich doskonałą okazją do rozpoznawania tropów zwierząt, które odwiedzają paśnik.

Dzieci chętnie uczestniczyły w akcji dokarmiania zwierzyny
Fot. Archiwum SP w Hejdyku

— Była to dla nich ciekawa lekcja przyrody — tłumaczy Katarzyna Wałuszko, nauczyciel w SP w Hejdyku i zarazem koordynator akcji. — Dokarmianie zwierząt zimą jest przykładem aktywnej ochrony przyrody poprzez

moc zwierzętom i ptakom zamieszkującym nasze lasy i najbliższe otoczenie. Szkoła w Hejdyku nie tylko w tym dniu prowadzi akcję dokarmiania, ale od wielu lat pamiętamy o zwierzętach zimą.
Oprac. sem

Co chronić, a co nie trzeba, czyli kolejna odśtona MYSLIWIECz.pl

Dziczy problem na polach

Nie wszystko, co żyje w lesie i na polach trzeba chronić. To oczywiste. Są gatunki, które bardzo dobrze radzą sobie, bez pomocy człowieka. Są też takie, które świetnie przystosowały się do nowych warunków życia, które stworzyła im cywilizacja.

Mowa tu o dzikach. Według danych statystycznych liczebność tych zwierząt w Polsce wynosi ok. 300 tys. osobników. Może trudno sobie wyobrazić, czy to dużo, czy mało. Dla lepszego zobrazowania — jeszcze dziesięć lat temu dzików w Polsce było dwa razy mniej! I choć nie jest to najliczniejsze

zwierzę łowne w naszym kraju, blisko trzykrotnie więcej jest na przykład saren, to problem z dzikami nie dotyczy ich łącznej liczby, ale zagęszczenia populacji na danym terenie. Są miejsca, gdzie dzika można spotkać rzadziej niż zwykle, to głównie duże i zwarte lasy, ale tam, gdzie występują obszerne pola uprawne, dzików jest bardzo dużo, a co za tym idzie dużo jest też strat w uprawach rolnych. Jak radzić sobie z dzikami? Czy redukcja, czyli polowanie to jedyny sposób radzenia sobie z ich liczebnością i je skutkami? O tym między innymi będzie w kolejnym odcinku programu przyrodniczo-łowieckiego MYSLIWIECz.pl na antenie TVP

Dzik to najliczniejsze zwierzę łowne w naszym kraju
Fot. Grzegorz Siemieniuk

Olsztyn, 21 marca (sobota) o godz. 18:15, 22 marca (niedziela) o godz. 18:15 oraz 26 marca (czwartek) o godz. 18:15. Każdy odcinek, po premierze telewizyjnej, można

również zobaczyć na stronie internetowej programu www.mysliwicz.pl. Do zobaczenia!
Aniela U. Smoczyńska, autorka programu

Słaba kondycja populacji winniczka Wstrzymanie ślimakobrania na Warmii i Mazurach

2015 to kolejny rok kiedy to na Warmii i Mazurach będzie obowiązywał zakaz zbioru ślimaka winniczka. Decyzję taką podjął Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie. Główne przyczyny takiej sytuacji to słaba kondycja populacji tego mięczaka, a także zmniejszenie liczby stanowisk

jego występowania w naszym regionie.

Ślimak winniczek podlega w Polsce częściowej ochronie gatunkowej. Można go zbierać jedynie przez 30 dni w roku, w okresie od 20 kwietnia do 31 maja. Przy czym, do zbioru zostały dopuszczone wyłącznie osobni-

ki o średnicy muszli powyżej 30 mm. Aby zbierać winniczki do celów przetwórstwa spożywczego, należy mieć zezwolenie regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Informacje o złym stanie populacji winniczka, napływające również od samych zainteresowanych zbiorem, stały się przyczyną wstrzyma-

nia pozyskania tego gatunku już w 2014 roku. Wyniki obecnie przeprowadzonych badań wykazały słabą kondycję populacji tego gatunku. Stwierdzono zmniejszenie się zarówno liczby stanowisk występowania ślimaka, jak i mniejsze zagęszczenia osobników na poszczególnych stanowiskach. **Oprac. sem**

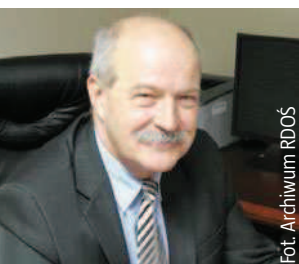
Prezes Tadeusz Ratyński odznaczony przez komendanta głównego gen. bryg. Wiesława Leśniakiewicza

Komendant główny Państwowej Straży Pożarnej odznaczył Tadeusza Ratyńskiego — I zę Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie Brązową Odznaką Zasłużony dla Ochrony Przeciwpowozarowej. Wyróżnienie wręczono podczas narady rocznej warmińsko-mazur-

skich strażaków, która odbyła się 5 lutego w Ośrodku Szkolenia Komendy Wojewódzkiej PSP w Olsztynie. Oprócz kadry kierowniczej PSP województwa warmińsko-mazurskiego, w naradzie udział wzięli wójtowie, burmistrzowie, starostowie oraz kierownicy współpracujących ze strażakami instytucji. **sem**

Tadeusz Mordasiewicz Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie

Tadeusz Mordasiewicz

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska Michał Kielsznia powołał Tadeusza Mordasiewicza na stanowisko Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie. Funkcję tę pełni od 24 lutego 2015 r. Tadeusz Mordasiewicz jest absolwentem kierunku technicznego na Politechnice Warszawskiej. Większość życia zawodowego poświęcił pracy na rzecz samorządu województwa warmińsko-mazurskiego. Wieloletnia praca w jednostkach

samorządu terytorialnego szczebla gminnego i powiatowego pozwoliła na poznanie problematyki ochrony środowiska od strony prawnej i administracyjnej.

Od 1998 r. do 2002 r. był burmistrzem Kętrzyna. W latach 2002-2006 pełnił mandat radnego powiatu kętrzyńskiego. Od 2006 r. do 2014 r. piastował urząd starosty powiatu kętrzyńskiego. Jest trzykrotnym laureatem plebiscytu na „Najpopularniejszego Samorządowca Warmii i Mazur” w kategorii burmistrz, starosta i prezydent. Członek Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie oraz Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej. Odznaczony złotym medalem „Za zasługi dla pożarnictwa”.
Justyna Kostrzewska

Konkursy dotacyjne Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie

WFOŚiGW w Olsztynie przypomina, że jak co roku można ubiegać się o środki w ramach ogłoszonych programów dotacyjnych. Pieniądże można pozyskać w kilku działaniach. Szczegółowe informacje dotyczące regulaminów konkursów znajdują Państwo na stronie www.wfosigw.olsztyn.pl w zakładce Obsługa beneficjenta/Konkursy 2015. Poniżej zestawienie terminów zakończenia naboru i alokacji środków w poszczególnych konkursach:
Edukacja ekologiczna — „Myśliwi, wędkarze naturze” — nabór do 31 marca. Alokacja środków — 90 tys. zł.
„Azbest” — nabór do 31 mar-

ca. Alokacja środków — 3,8 mln zł
„Parki krajobrazowe” — nabór do 31 marca. Alokacja środków — 160 tys. zł
Ochrona klimatu — „Mała termomodernizacja” — nabór do 15 kwietnia. Alokacja środków — 500 tys. zł
Zapobieganie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska — „Wzmocnienie potencjału technicznego służb ratowniczych” — nabór 29 maja. Alokacja środków — 300 tys. zł
Edukacja ekologiczna — „Organizacja konkursów, seminariów, spotkań ekologicznych” — II nabór do 26 czerwca. Alokacja środków 250 tys. zł. **sem**

Rezerваты przyrody chronią dziedzictwo przyrodnicze Warmii i Mazur

Powiększony rezerwat „Borki”

Aż o 200 ha powiększono powierzchnię rezerwatu przyrody „Borki”, którego celem ochrony jest zachowanie naturalnych zbiorowisk leśnych charakterystycznych dla Puszczy Boreckiej. Zarządzenie w tej sprawie wydał Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Rezerwat przyrody „Borki” został powołany w 1958 roku zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego. Jego powierzchnia wynosiła 232 ha, a celem ochrony było zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu mieszanego pochodzenia naturalnego zawierającego zespoły charakterystyczne dla Puszczy Boreckiej.

Rzadkie gatunki i siedliska

Przeprowadzona na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie inwentaryzacja fragmentów Puszczy Boreckiej, dotychczas nieobjętych ochroną rezerwatową, wykazała występowanie cennych zbiorowisk leśnych z charakterystycznymi dla nich gatunkami roślin i zwierząt. Stwierdzono między innymi występowanie rzadkich i chronionych gatunków mchów oraz porostów, w tym granicznika płucnika *Lobaria pulmonaria*. Puszcza Borecka stanowi jedno z niewielu miejsc w kraju, w którym występuje ten chroniony gatunek porostu.

Inwentaryzacja entomologiczna wykazała występowanie rzadkich gatunków chrząszczy saproksylicznych, w szczególności *Melandrya barbata*. Jest to gatunek znany dotychczas w Polsce z nielicznych starych stanowisk tylko w południowej części kraju oraz z jednego współczesnego stanowiska w Puszczy Białowieskiej.

Natomiast inwentaryzacja ornitologiczna, wykonana na zlecenie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, wykazała grupowe stanowisko rzadko występującego na terenie województwa warmińsko-mazurskiego ptaka — muchołówki białoszyjej *Ficedula albicollis*.

— Te informacje stały się dla nas podstawą do rozpoczęcia prac nad poszerzeniem rezerwatu przyrody „Borki”. Oczywiście inwentaryzacja przyrodnicza objęła dużo większą powierzchnię Puszczy Boreckiej niż 200 ha. Jednak, po rozmowach z zarządcami terenu — Nadleśniczymi Nadleśnictwa Borki i Czerwoną Bór, wybraliśmy do objęcia ochroną rezerwatową najcenniejsze fragmenty lasów puszczańskich. Myślę, że

dzięki temu osiągnęliśmy kompromis pomiędzy koniecznością ochrony przyrody w tym miejscu, a gospodarką leśną — mówi Maria Mellin, Regionalny Konserwator Przyrody w Olsztynie.

Nowe granice

Obecnie całkowita powierzchnia rezerwatu, położonego w gminie Krukłanki, powiat giżycki oraz w gminie Kowale Oleckie, powiat olecki, wynosi 440,22 ha. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie naturalnych zbiorowisk leśnych charakterystycznych dla Puszczy Boreckiej i związanych z nimi gatunków fauny i flory, w szczególności: żubra (*Bison bonasus*), muchołówki białoszyjej (*Ficedula albicollis*), dzięcioła białogrzbietego (*Dendrocopos leucotos*) i granicznika płucnika (*Lobaria pulmonaria*). Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, którym ustanowiono nowe granice rezerwatu, zaczęło obowiązywać od 23 lutego 2015 roku.

Wyróżniające się przyrodniczo miejsca

W województwie warmiń-

Rezerwat przyrody „Borki” powiększono się o 200 ha Fot. Hubert Ignatowicz

sko-mazurskim mamy 111 rezerwatów przyrody. W zależności od przedmiotu ochrony, możemy wśród nich wyróżnić rezerwaty: torfowiskowe, faunistyczne, florystyczne, leśne, krajobrazowe i wodne. — Rezerwaty przyrody obejmują obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ostoje i siedliska przyrodnicze, siedliska roślin, zwierząt i grzybów. To szczególne miejsca, ważne dla lokalnej przyrody. Stąd pewne ograniczenia w ich użytkowaniu — podkreśla Maria Mellin. W rezerwacie przyrody nie

możemy między innymi spacerować, biwakować, palić ognisk, uprawiać sportów wodnych, pływać, żeglować, czy też pozyskiwać roślin i zwierząt. Chyba, że miejsca do tego przeznaczone, wyznaczy RDOŚ. Dla rezerwatów przyrody ustanawia się również plany ochrony lub zadania ochronne. Ma to na celu między innymi określenie sposobów czynnej ochrony siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

— Zadania ochronne to chociażby wykaszanie łąk śródleśnych w celu zapew-

nienia dogodnych warunków żerowiskowych zwierzętom preferującym tereny otwarte. To również usuwanie gatunków obcych drzew i krzewów, których obecność może zagrażać rodzimej florze. Tymi zabiegami, w sposób kontrolowany, ingerujemy w naturalne procesy. Czasami bowiem trzeba pomóc przyrodzie, aby utrzymać stan środowiska taki, jaki był w momencie obejmowania terenu ochroną — dodaje Maria Mellin.

Justyna Kostrzevska
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie

Program Prosument cieszy się coraz większą popularnością Energia odnawialna dla każdego

Ponad 30 wniosków wpłynęło w ramach programu Prosument na Warmii i Mazurach, który w naszym regionie wdrażany jest przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Na dotacje i pożyczki przeznaczono ponad 5 milionów złotych.

Głównym założeniem Prosumenta jest produkcja energii w pierwszej kolejności na własne potrzeby, a wytworzona nadwyżka może być sprzedawana do sieci. Program umożliwia osobom fizycznym, wspólnotom i spółdzielniom mieszkaniowym zakup i montaż mikroinstalacji wykorzystujących OZE do produkcji energii elektrycznej lub ener-

gii elektrycznej i ciepłej. Wspierane mogą być różne instalacje do produkcji energii: kotły na biomasę, pompy ciepła, kolektory słoneczne, systemy fotowoltaiczne, małe elektrownie wiatrowe oraz układy mikrogeneracyjne.

Program promuje nowe technologie OZE, rozwija społeczną świadomość ekologiczno-ekonomiczną oraz propaguje postawy prosumenckie. Ma również określoną swoją wartość ekologiczną. Dzięki wytwarzaniu energii ze źródeł odnawialnych zmniejsza się emisja zanieczyszczeń, w tym CO₂ do powietrza. Osoby, które zdecydowały się na pozyskanie środków z Prosumenta mają możliwość skorzystania zarówno z pożyczki jak też i do-

tacji. W sumie obie formy mogą stanowić nawet 100 proc. kosztów kwalifikowalnych powstania instalacji.

Dofinansowane będą następujące rodzaje instalacji do produkcji energii elektrycznej lub do produkcji ciepła i energii elektrycznej: źródła ciepła opalane biomasą o mocy cieplnej do 300 kWt, pompy ciepła o mocy cieplnej do 300 kWt, kolektory słoneczne do 300 kWt, systemy fotowoltaiczne do 40kWp, małe elektrownie wiatrowe do 40kWe, mikrogeneracja o zainstalowanej mocy elektrycznej do 40 kWe przeznaczone dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub wielorodzinnych. W ramach konkursu dopuszcza się zakup i montaż

instalacji równolegle wykorzystującej więcej niż jedno odnawialne źródło energii elektrycznej lub więcej niż jedno odnawialne źródło ciepła w połączeniu ze źródłem (źródłami) energii elektrycznej. Nabór wniosków w konkursie odbywa się elektronicznie. Szczegółowe informacje dotyczące regulaminu, a także sam formularz wniosku znajdują się na stronie www.fundusz.olsztyn.pl w zakładce Program Prosument. **Sem**

W ramach Prosumenta wspierane mogą być różne instalacje do produkcji energii, np. systemy fotowoltaiczne

Fot. Grzegorz Siemieniuk

